

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Ve polti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Karoline in oznanila (insertate) prejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 135.

V Ljubljani, v četrtek 15. junija 1893.

Letnik XXI.

Vojaško breme.

(Govor slovenskega delegata Viljema Pfeifferja v avstrijski delegaciji dne 14. t. m.)

Visoka delegacija!

Po pregovoru „si vis pacem, para bellum“, je to jamstvo za mir, če smo dobro pripravljeni za vojno. Da smo pa za vojno pripravljeni, pa ni dosti, da dobro oborožimo domačo vojsko, temveč treba je k temu še zvez z drugimi državami.

Slabše države morejo se le z zaveznički varovati pred močnejšimi, pa tudi močne države se ne morejo ubraniti, ako jih hkratu napade več mej sabo zvezanih držav.

Gorje državi, ki je osamljena, ko pride nevarnost; slabe posledice osamljenosti skusila je Avstrija leta 1859. in 1866. Premagali so jo zavezani nasprotniki.

Od kar so vojne, od začetka zgodovine, bili so tudi zaveznički. Modri državniki, katerim pa ne moremo prištevati avstrijskih iz l. 1859. in 1866., so vselej že v miru poskrbeli za zaveznike.

S tega stališča se pokaže prava vrednost sedanje diplomacije, katera v nasprotju s prejšnjo hodi drugačna pota in skuša državo zagotoviti z zvezami pred osamljenjem, s čimer se tudi bolje varuje mir.

Zveze so državna potreba. Zemljepisna lega in skupnost koristij pa odločujeta pri izbiranju zveznikov.

Zveze se sklenejo proti onim sosedom ali pa z onimi sosedi, od katerih preti nevarnost.

Poprej smo imeli trocarsko zvezo, sedaj pa trodržavno. Nemčiji preti nevarnost za Alzacijo in Lotaringijo od Francije; Avstro-Ogerski treba je morda varovati Bosno in Hercegovino; tudi se mora braniti proti iredentovskim aspiracijam, katere se pa najbolje paralizujejo, ako se bodoči sovražnik naredi za prijatelja.

Otrodržavni zvezi sodijo različno avstrijski narodi in stranke, nekaterim je popularna in simpatična, drugim zopet ne; zveza, ki bi bila popularna in simpatična vsem narodom in strankam v Avstriji, je težko mogoča.

Pri tem ne smejo odločevati partikularne koristi, temveč merodajna mora biti skupna blaginja države.

Predno se je trodržavna zveza sklenila, jo je gotovo skrbno pretresla s stališča skupne državne blaginje, natančno pretehtala in primerjala korist in nevarnost, in to ne le diplomacija, temveč tudi krona, katere dinastičen interes je identičen z interesom skupne države.

Ravno zaradi tega, ker se s skupnimi državnimi koristmi najbolj varujejo interesi dinastije, smo se sprijaznili s položajem, katerega so pripravile zveze. Za ohranjenje miru so vsi narodi avstrijske države s patrijotično zadovoljnostjo donasali žrtve, pričakujoč, da se bodo vendar enkrat prenehale s temi zahtevami.

Vojna uprava pa prihaja z novimi zahtevami za povečanje naše vojne moči, in hkratu daje razumeti, da pride prihodnja leta z novimi zahtevami, tako da je že vprašanje, če bodo naše že izžete davčne moči še to mogle prenašati, ali bi morda ne bilo bolje, da se naredi konec temu neznosnemu stanju.

Napolnila nas je s posebnim zadoščenjem izjava gospoda ministra vnanih stvari, da so naše razmere z vsemi državami prijazne, da so naše razmere z Rusijo, oziroma z njenim vladarjem in vlado, prijateljske; in ravno tako veselo je, da je Nj. ekselencija priznal, da bode morda jedenkrat konec vojaškemu oboroževanju, ne da bi se s tem kratila naša brambena sredstva.

Po mojih mislih moramo kot kulturni narod in država, ki jo že daleč napredovala, na lojalni način uveljaviti svoje opravičene koristi z udeleženi državami, — to gotovo želé naši sosedi; bojeviti diplomatije naj pa le mej seboj končajo boje, in potem bomo doživeli, da bodo udeleženi narodi prosili blagoslov z neba na take diplomate. (Veselo.)

(Konec sledi.)

Permanentni odseki državnega zbora.

Z Dunaja, 14. junija.

Obrtni odsek

Imel je včeraj sejo, v kateri je najprej pretresal, kako bi se dalo pospešiti zaslišanje enkete. Dosedanja skušnja je namreč pokazala, da se razprave silno raztezajo in da enkete dolgo ne bode konec, ako se ne vravna drugače.

Dosedaj je bilo šest sej, ki so vsaka trpela po sedem ur, večidel od dveh popoldne do devetih zvečer, in vendar še ni odpravljenih 44 dunajskih strokovnjakov. K prvimi sejami so vabili po 11—14 zvedencev, ki so morali pa večidel po tri dni prihajati v enketo. K zadnji seji bilo je povabljenih samo sedem, ali tudi ti so rešili samo 15 vprašanj in morajo danes popoldne zopet priti, da odpravijo še drugih 15 vprašanj.

Poslanec Klun je v včerajšnji seji obrtnega odseka poudarjal, da ste te počasnosti krivi zlasti dve reči; prvič se povablja k jedni seji preveč izvedencev, drugič se jim dovoljuje preobširna polemika. Kazalo bode torej, da se k jedni seji ne vabi več, kakor po šest zvedencev, ki naj se morda po trije in trije zaslišujejo in ki naj vrstoma odgovarjajo na stavljen vprašanja.

Nekateri morda ne bodo govorili o vseh vprašanjih, ampak le o njih, ki posebno zadevajo njihovo obrt, in tudi ne bodo preobširni, ker odpade polemika.

Kateri so bili zaslišani, naj se odslové, vendar naj bi smeli ostati v dvorani in poslušati, ako hočejo, ne pa več odgovarjati. To je bilo od odseka sicer že v peti seji sklenjeno, ali izvrševalo se ni, in zvedenci niso le odgovarjali na posamezna vprašanja, ampak oglašali so se celo po dvakrat, trikrat k dejanskim popravkom in osebnim opazkam.

Tudi iz finančnih ozirov se priporoča, da naj se vabi manje število zvedencev k posameznim sejami. K prvi seji je bilo povabljenih 11 dunajskih strokovnjakov, ki so pa morali tri dni zahajati v enketo. Ker je bila za dunajske izvedence odmenjena odškodnina 3 gld. na dan, znašalo je to 99 goldinarjev; ako bi bili pa za prvi dan povabili le 6 in za drugi dan le 5 zvedencev, ki bi jih bili lahko odpravili, bi bili troški zanje znašali le 33 goldinarjev.

Se potrebnejše bo to pri vnanih zvedencih, katerim bode treba izplačevati višje dne. Ako

skušnja pokaže, da bo mogoče v jedni seji odpraviti več, kakor 6 izvedencev, povabilo se jih bo več.

Neuber se popolnoma strinja z nasvetom poslanca Kluna, ravno tako Habermann; Pernerstorfer in Lueger pa sta za sedanj način, dasi se Lueger gledé števila strinja s prvim predgovornikom. Iz nekega dogodka pa dokazuje, da morajo biti zvedencem dovoljeni dejanski popravki.

Exner priporoča, da naj se odsek deli v dva oddelka in da naj vsak oddelak zá-se zaslišuje enketo. Zaradi tega naj se voli še jeden poročevalec, ker jednemu itak ne bo mogoče zmagovati silno obširnega gradiva.

Bärnreither priporoča v smislu poslanca Kluna, da naj zvedenci zaporedno odgovarjajo na posamezna vprašanja. To bode obravnavo toliko skrajšalo, da bi bilo morda mogoče v jedni seji odpraviti 8 do 10 zvedencev. On tudi misli, da bo treba voliti še jednega poročevalca, kar pa ni nujno in naj se za zdaj še odloži.

Tudi bi mu bila po volji odsekova delitev, ki naj bi šla celo tako daleč, da naj bi poslanci posameznih dežel zaslišavali dotične zvedence, kar bi bilo zlasti v tem slučaju močno ugodno, ako bi zvedenci odgovarjali v svojem materinem jeziku. Tudi predlaga, da naj ima odsek vsak teden, morda vsak terek, odsekovo sejo, ob drugih dnevih pa naj zaslišuje enketo.

Adamek, Lueger, Wiedersperg in Pernerstorfer so nasprotovali razdelitvi odsekov, ravno tako poročevalec dr. Ebenhoch, ki je pa ob jednom priporočal takojšno izvolitev še jednega poročevalca, da izvoljenec sodeluje že pri enketi.

Pri glasovanju je obveljal nasvet poslanca Kluna, s katerim se predsedništvu priporoča, da naj za posamezne seje ne vabi preveč zvedencev. Predlog Exnerjev gledé delitve odsekov in volitve še jednega poročevalca je bil odložen.

Razven tega je bilo še sklenjeno, da se morajo dne ali dijete izplačevati vsem zvedencem brez izjeme, in sicer dunajskim po tri goldinarje na dan, vnanim pa po pet goldinarjev na dan in potnino sèmin nazaj.

Dalje obveljal je tudi Bärnreitherjev predlog, da ob torkih ne bo enkete, ampak redna odsekova seja.

Potem so se določevala društva in zadruge v južnih in severnih deželah, ki naj se povabijo k enketi. Določena so bila:

Za Kranjsko:

1. Mojsterska bolniška blagajna obrtnih zadrug v Ljubljani;
2. Gremij ljubljanskih trgovcev;
3. Zadruga kovnih obrtij v Ljubljani;
4. Pomočniški odsek te zadruge;
5. Zadruga gostilničarjev in kavarnarjev v Ljubljani;
6. Zadruga krojačev, klobučarjev in krznarjev v Ljubljani;
7. Konservativno obrtno društvo v Ljubljani;
8. Kranjsko obrtno društvo v Ljubljani;
9. Katoliške družbe rokodelskih pomočnikov v Ljubljani, v Št. Vidu, na Vrhniki in v Novem Mestu, ki pošljejo skupaj enega zastopnika;
10. 1 zastopnik nemško-kočevskih obrtnikov.

Za Goriško:

1. Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici;
2. italijansko društvo: società di mutuo soccorso fra gli artigiani di Gorizia.

Za Trst in okolico:

1. Obrtna društva v Barkovlji in Rojanu, pa gospodarsko društvo v Skednju, ki pošljejo enega zastopnika;
2. Zadruga pekov v Trstu;
3. Zadruga gostilničarjev v Trstu.

Za Damacijo:

„Consortio degli artisti“ v Zadru.

V Istri je prav malo obrtov in ni nobenih zadrug, in zaradi tega menda ni bilo odseku naznanjeno nobeno društvo, na katero bi se bil mogel ozirati.

Za Češko je bilo določenih 61, Moravsko 31, Šlezijo 21 društev in zadrug. Število dozdej določenih zvedencev znaša 246; ker jih pa pošljejo Galicija in Bukovina gotovo tudi čez petdeset, bode skupno število znašalo okroglo 300 mož, ki jih bo moral odsek zaslišati. Zato se pred avgustom ni nadejati enkētnege sklepa.

Našim društvom in zadrugam priporočamo, da naj izvolijo in sem pošljejo razumne moze, ki dobro poznajo obrtne razmere in bodo kratko pa tehtno odgovarjali na posamezna vprašanja. S tem bodo reči veliko bolj vstregli, kakor z dolgimi govori.

Vprašanja so bila v „Slovencu“ objavljena, da jih morejo naši domači obrtniki in obrtna društva pretresati.

Dunajčani niso bili zadovoljni, da jim je bilo dodeljenih 44 zvedencev; radi bi jih še več imeli in so se z dotičnimi prošnjami oglasili pri odseku, ki je pa sklenil dotične prošnje rešiti še le proti sklepu enquete in jim ugoditi le za slučaj, ako bode čas to pripuščal. Vsako društvo in zadrugo ni mogočo vabiti, zato je smešno, ako nekatera društva zdaj v javnih sejah demonstrirajo, ker niso bila povabljeni k enketi, kakor je te dni storilo neko društvo dunajskih gostilničarjev.

Davčna preosnova.

(Dalje.)

2. Kako se bo vredil prihodninski davek?

Osební prihodninski davek odmeri se na podlagi dejanskega celokupnega dohodka, kojega ima kaka oseba. In kdo bi ne pritrdil temu, da naj tisti plačuje davek, kdor res kaj ima. Dosedaj pa po dosedajni vredbi ni bilo mogoče po pravici pritegniti za davek oseb, ki imajo velike prihodke. Zato so tak osebni davek vpeljale različne države; v Nemčiji merijo nekateri politiki celo na to, da bi odpravili obrtni in zemljišni davek ter ves državni davek dobivali iz osebnega davka.

Po načrtu nove davčne preosnove bili bi od odrajanja osebnega davka oproščeni vsi oni, kojih celi čisti prihodek ne presega na leto 600 gld.; torej vsi zemljišni posestniki, hišniki, obrtniki, rokodelci, uradniki, ki nimajo na leto več kot 600 gld. dohodka, ne bodo plačevali nameravanega novega davka.

V davčnem odseku stavljal se je nasvêt, da bi se oprostitev raztegnila na svoto 700 gld.; vendar pa ta nasvêt ni dobil večine glasov, ker v primeri z drugimi državami je nasvetovani znesek v Avstriji že itak najugodnejši; na Pruskem n. pr. je meja oprostitve le do 900 mark, na Saksonskem le do 300 mark, v Badenskem 500 mark, Hesenskem 500 mark (marka nekaj več od našega pol goldinarja).

Za roditelje, ki imajo veliko otrok, bo pa še nekaj olajšave dovoljene, ker za vsakega otroka bo dovoljen odpis 25 gld., tako da bo oprostitev celo do 700 in več goldinarjev segala. Poleg tega pa bo odstotek ali percent davčnega nastavka naraščajoč (progresiven), in sicer bo najnižji odstotni nastavek znašal le 0.6%, ter bo čedalje višje naraščal do 4%.

Kdor bo torej imel več od 600 gld. čistega dohodka, plačeval bo le 0.6%, nasprotno bo pa bogatejši, ki ima n. pr. nad 100.000 gld. dohodkov, moral plačevati od vsakih 100 gld. 4%.

Pri 1000 gld. dohodka narastel bo odstotni nastavek že na 1%, pri 3000 gld. na 2%, pri 10.000 gld. na 3%, pri 100.000 gld. na 4%.

Ta vladni načrt je brez dvojbe ugoden za nižje stanove, ker odstotni nastavek le polagoma narašča; toda to pa ni opravičeno, da odstotni nastavek sploh

pri 4% neha. Če se že izreče načelo, da imajo bogatini največjo zmožnost, torej tudi največjo dolžnost največ prinašati v državni davčni zaklad, in če tedaj velja načelo naraščajočega odstotnega nastavka za srednje stanove, zakaj ne bi odstotni nastavek naraščal nad 4%; oni, ki ima na leto nad 100.000 gld., 500.000 gld. ali celo na milijone goldinarjev dohodkov, naj se tedaj najbolj pritegne k plačevanju, ker taki najboljše prenaša davčno butaro. Želeti je, da bi se našla večina v davčnem odseku, ki bi odstotni nastavek zvišala nad 4%.

Poleg osebnega prihodninskega davka bo še obrtni, hišni in zemljišni davek in ne dá se tajiti, da ima cel načrt nekako lice dvojnega obdačenja. Vlada sicer to zanikava ter trdi, da se noče naložiti raznim obrtom novega višjega davka, ampak hoče le en del starega davčnega bremena premeniti v popolnše, bolj pravično obdačenje; tako bo večina davkoplačevalcev, mej katero spadajo nižji stanovi, obrtniki in manjši kmetovalci, splošno manj plačevala davkov, kakor doslej. Več pa bodo dejanski imeli plačevati davkov osobito oni, ki doslej niso ali nič ali pa premalo bili obdačeni.

(Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 15. junija.

Slovansko vprašanje. Mladočeh Kaizl je na ehodu v Karlinu vsled nekega vprašanja pojasnjeval njegove nazore o slovanskem vprašanju. Naglašal je, da po njegovem mnenju Čehi morajo najprej gledati, da ohranijo in utrdijo svoje češke posebnosti. On zmatra za utopijo vse misli o kaki slovanski jedinstvi ali spojenju v slovstvenem, verskem ali celo političnem oziru in obžaluje, da nekateri slovanstvo indentifikujejo z rusovstvom. On misli, da se Čehi ohranijo kot Slovani, če se ohranijo kot Čehi; ako pa kot Čehi propadejo, tedaj propadejo tudi kot Slovani. On pravi, da skoro razumeti ne more, kako da nekateri hočejo Čehom po sili vzeti njih specifične narodne posebnosti in jim vtisniti neke občno slovanske, posebno v sedanjih težavnih časih. Kaizlov govor je bil povsem pameten in prepričani smo, da je on izražal z njim nazore velike večine češkega naroda. Ako bi vsi Mladočehi vedno bili naglašali Kaizlove nazore, bi že davno njih politični položaj bil ugodnejši nego je pa sedaj in slovanski nasprotniki bi jih ne mogli slikati za nasprotnike države.

Delegacije. Precej se je govorilo v odsekih obeh delegacij o jednoletnih prostovoljcih in rezervnih častnikih in njih razmerju k dijaškim društvom. Občno se je priznavalo, da sedanje določbe ne ugaajajo, ali vendar nobeden si ni kaj določenega predlagal. Samo rahli nasveti so se slišali. Tako se je priporočalo, da bi se rezervnim častnikom imenovali dijaki, ki so bili jednoletni prostovoljci, še le, ko dovršijo svoje študije. S tako prenaradbo bi častniška čast v dijaških društvih ne prišla v nevarnost. Priporočal je pa jeden delegat tudi, da se premene sedanje določbe o činu rezervnih častnikov. Sedaj rezervni častniki pridejo po činu na vrsto še le za vsemi aktivnimi častniki. Naj bi pa rezervni častniki avanzovali ravno tako kakor aktivni in sicer vselej pri vsaki četí takoj za aktivnimi. Peticijski odsek je naposled sklenil resolucijo, da se vojno ministerstvo poprosi, da premeni določbe o jednoletnih prostovoljcih in rezervnih častnikih. Kako naj jih premeni pa v resoluciji ni nič izrekel.

Kalnokyjevo pojasnilo o vnani politiki. V italijanski zbornici je poslanec Barzilai interpeloval vlado, kaj misli o Kalnokyjevi izjavi o izboljšanih razmerah mej Avstrijo in Rusijo, če v premenjenih razmerah ni kaka nevarnost za Italijo. Državni podtajnik mu je odgovoril, da on ne vidi nobene nevarnosti. Trodržavna zveza ima le namen ohraniti mir in te mirovne tendencije odsevale so iz Kalnokyjevega govora. Če so se mej Rusijo in Avstrijo izboljšale razmere, je to le vseh politike trodržavne zveze, in njega ta vseh le veselil. Italijo veseli, da se mir utrjuje, kajti le v mirovnem času bode mogoče, izvesti velike reforme, ki so potrebne. Italija bode pa vendar vedno močno branila svoje koristi, ako bi bilo potrebno. Interpelant je bil s tem odgovorom po večjem zadovoljen, le zaradi balkanske politike je izrekel svoje pomisleke, da bi Nemčija in Avstrija, mogli v bodoče zamotati Italijo v kake težave. Grof Ferarri mu je pa odgovoril, da se on ne spusti v ugibanje, kaj se vse v bodočnosti more pripetiti, kaj pa ne.

Srbska skupščina se je sešla predvčeraj. K prvi seji prišli so vsi poslanci. Na skrajni levici so se vseli naprednjaki. Starostni predsednik je arhijerej Miloje Barjaktarović iz Kragujevca. Ko so se izrečali deveteri oddelki, volil se je verifikacijski odsek, kateri je izvolil Rista Popovića svojim predsednikom. Verifikacije volitev vrše se hitro, ker so se volitve v obče redno vršile brez vladnega pritiska. Danes baje že skupščina voli stalnega predsednika, če so se o osebi njegovi sporazumeli. Pašić in Katić, ki sta že oba predsedovala, baje nič prav ne marata predsedovati, ker se bojita kacihi burnih prizorov v zbornici. Prva stvar, o kateri se bode posvetovala skupščina, bode trgovska pogodba z Avstrijo. Pričakuje se, da se ta stvar reši še za časa, da pogodba stopi v veljavo že dne prvega julija. — Vojni minister Franasović je že trdno sklenil odstopiti. Ministerski predsednik Dokić bi rad videl, da na to mesto pride zopet kak naprednjak. Radikalci pa zahtevajo, da se radikalec imenuje za vojnega ministra. In tako najbrž vojno ministerstvo prevzame general Grujić, kateri je že bil vojni ministerski predsednik.

Volitve za nemški državni zbor so danes. Te volitve so jedno najvažnejših, kar jih je kdaj bilo. Kako da izpadajo, je težko kaj reči pri sedanjí razcepljenosti strank. Volilo se bode 397 poslancev, kandidatov je pa nad 2000. Ko se je bil državni zbor razpusil, je vlada pač mogla imeti malo upanja, da dobi pri volitvah večino za vojaško predlogo. Od tega časa so se pa razmere nekoliko premenile. Velike stranke so se začele cepiti in pojavilo se je na površje množina novih kandidatov, ki ne pripadajo nobeni stranki. Vlada dela tudi z vsemi silami. Današnji dan pa nikakor ne bode odločil zmage. V Nemčiji je navadno toliko ožjih volitev, da le te večino odločujejo. Posebno bode pa še letos veliko ožjih volitev, ker je toliko najraznovrstnejših kandidatov. Vzlic vsej važnosti teh volitev se pa zadnji čas prebivalstvo že toliko ne zanima za-nje, kakor bi bilo pričakovati. Vidi se, da mnogim že presedajo te volilne agitacije in pa velike nejasnosti v položaju. Socijalni demokratje upajo največ pridobiti.

„Matica Slovenska.“

Tajnikovo poročilo o društvenem in odborovem delovanju v XXVIII. društveni dobi od 1. jun. 1892 do 31. maja 1893. leta.

(Dalje.)

Tudi letos prejmo društveniki po troje knjig in sicer: 1. Letopis za l. 1893. Urednik mu bo zopet prof. Bartel. Vsebine, podobna lanskí, mu je že določena, oblika pa ista. 2. Prof. Rutar bo nadaljeval in završil v posebni knjigi z ilustracijami opis Goriške. 3. Tretja knjiga bo pa beletristična, namreč III. in IV. del povesti „Z ognjem in mečem“. Prva knjiga se tiska v „Narodni tiskarni“, druga se bo tiskala v „Katoliški tiskarni“, tretja se pa tiska pri Šimačku v Pragi. Obseg omenjenih knjig utegne biti tolik, kakor oni lanskíh. Knjige izidejo pa na vsak način nekoliko popreje, ker letos ni vzroka kakemu zadržku pri natisovanju.

Aprila meseca je izšla „Slovenska stenografija“ Bezenškova, tiskana pri Albrehtu v 700 izvodih. Odbor se je odločil, da jo „Matica“ izda, ker je uvidel njeno potrebo in ker se je za trdno nadejati, da postane šolska knjiga za pouk v stenografiji. Cena se je posameznim izvodom določila na 1 gld. Knjiga je prav lična, strokovnjaki jo hvalijo in pravijo, da je spretno sestavljena. Ker sta „Lavterjeva geometrija“ in „Prirodopis rastlinstva“, katerih „Matica“ vnovič ne bo, več zalagala, pošli popolnoma, ima „Matica“ torej poleg že imenovane „Stenografije“ še troje založnih knjig, namreč Erjavčevi: „Prirodopis živalstva“ in „Somatologijo“ kot šolski knjigi in pa dr. Kosovo „Vzgojeslovje“, katera končno utegne vendarle še postati šolska knjiga. Zivalstva je v zalogi še nad 1000 izvodov, „Somatologije“ in „Vzgojeslovja“ je pa „Matica“ založila le po 500 iztiskov.

Vsled odborovega sklepa se je zopet razpisalo prve dni marčija letos častno darilo 200 gld. iz obresti Jurčič-Tomšičeve ustanove za literarne namene in sicer letos v prvi vrsti za daljšo in celotno epično pesem in z natečajem do 31. decembra t. l. Odbor se je odločil za epično pesem, ker jih v slovenski literaturi močno pogrešamo, akoravno ni dvoma, da se nahajajo mej Slovenci pisatelji, ki bi vzogli to nalogo.

Tudi za primerno snov 1. zvezku Knezove knjižnice se je pobrinil odbor in sicer, kakor upa, z uspehom. Vendar ni misliti na to, da bi izšel že letos, ker zapuščina še ni končno dognana.

Nekaj rokopisov je dobila „Matica“ na ogled, kateri po mnenju presojevalcev ne ustrezajo „matičnim“ zahtevam; predsedništvo jih je pisateljem vrnilo. Nekaj sestavkov se hrani, da se, ker ustrezajo, o priliki porabijo, drugi zopet se še pregledujejo, bodisi, ker so došli v zadnjem času, bodisi ker so toliki, da pregledovanje zahteva več časa in temeljitejšega preudarka. Reči se sme, da je društvo na zdanje razmere, ko se toliko in tako različno proizvaja, s stvarino še precej dobro in raznovrstno preskrbljeno. Pomisleki in predsodki napram „Matici“, svoje dni pogosti, postajajo redkejši.

Računi za XXVIII. društveno dobo so, po presojevalcih odobreni, v rokah društvenikov in so bili poprej tudi v pisarni na ogled. Ne bom torej obširno o njih govoril in navedel le glavne stvari. Računski sklep ne kaže nobene bistvene spremembe. V proračun je bilo za izdavanje knjig možno postaviti 5000 gld.. Premoženje se je zadnje leto pomnožilo le za 391 gld. 77 kr., v predzadnjem pa za blizu 2 tisočaka. Da ne bi nihče tu domneval slabega gospodarstva, mi je ta manjši pomnožek pojasniti. „Matica“ ni lani prejela nobenega volila, l. 1891 pa 1000 gld., društvo je imelo nadalje nad 300 gld. nepričakovanih izvenrednih stroškov, ker je moralo po lastni nekrivdi vsled ukaza urada za odmerjenje pristojbin plačati višji ekvivalent za tri leta nazaj; končno so se črtali neiztrljivi aktivni zastanki v znesku 531 gld. Ako se jemlje to v poštev, je gmotni uspeh še nekoliko boljši, kakor predlanski. Vsled sklepa lanskega občnega zbora se je opustilo v letošnjih računih beleženje „tujega premoženja“; na to mesto so stopile narodne ustanove, kamor spadajo Jurčič-Tomšičeva in pa Knezova, katera pa zadnjega decembra še ni bila končno dognana. Depozitom se je pa iz „tujega premoženja“ tudi vsled sklepa lanskega občnega zbora privzel zaklad za dr. E. H. Coste spomenik. „Matica“ je imela lani koncem leta 56.111 gld. 19 kr. svojega premoženja in ima z današnjem dnem na razpolaganje dve narodni ustanovi, iz katerih obrestij bodo zalagane knjige, njej in društvenikom v korist. — Gospodje revizorji so letos zopet drage volje pregledali z marljivim trudom vse računske knjige in račune. Ker se že skozi toliko let prijazno žrtvujejo za društvene namene, izreci jim zbor zasluženo zahvalo in priznanje. Blagajna je bila med letom večkrat škontrirana.

(Dalje sledi.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 15. junija.

(Pogreb dež. poslanca A. Kavčiča.) Dne 13. junija popoldne vršil se je na Razdrtem pokop ranjcega notranjskega dež. poslanca H. Kavčiča. Njegova nepričakovana smrt je bližnje in dalnje znance njegove zelo iznenadila. Pokojnik bil je krepak mož, kateremu para bi bilo težko dobiti na celem Notranjskem. Ali smrt se tudi take orjaške postave vstrašila ni. V četrtek večer se je še razgovarjal z nekim svojim znancem, da hočeta drugi dan na Nanos — v nedeljo večer je bil na parah. Umrl je, previden sv. zakramenti za akutno pljučnico, 46 let star. — Ranjki bil je osem let deželni poslanec in nekaj let sem nadžupan hrenoviške občine. Kot dež. zborni zastopnik uhal je v liberalni tabor, vendar ni bil dosleden. Videlo se mu je, da je od mladih let sem živel pod vplivom enostranskega nasprotnega časopisja, zato so bili njegovi pojmi glede slovenskega vprašanja nekako skaljeni. Večkrat smo obžalovali ta njegova načela. Bil je eden tistih mož, kakoršnih imamo, žal, še zmeraj toliko, ki menijo, da ne bi bilo častno, ko bi v velikem krščanske nazore zastopali. Doma, v zasebnem krogu je tudi pokojnik pokazal marsikako lepo stran, ki je bila drugim v spodbudo. Zanimal se je za cerkvene slovesnosti, in rad tudi zahajal, kakor dober pevec med cerkvene pevce. Sicer pa je bil v družbi jako zgovoren in vesel, zato se je hitro ljudem prikupil. Poleg tega mu je njegovo delovanje po raznih odborih naklonilo dosti znancev in osebnih prijateljev po vseh delih Notranjske. Pokazalo se je to v zlasti ob pogrebu. Njegovega pokopa vdeležilo se je res občinstva nenavadno veliko. Zastopano je bilo slavno c. kr. okr. glavarstvo po gospodu glavarju, c. kr. sodišče senožeško po gosp. sodniku, dež. zbornica po dr. Papežu, dr. Vošnjaku, M. Lavrenčiču i. t. d.

in razun tega mnogo uradnikov, županov, učiteljev in posestnikov iz prav oddaljenih krajev. Vencev je došlo okrog 20.

Vsi pogrebci so bili zelo potrti, ker pač nihče ni pričakoval, da bodo tako hitro možaka umrlega v najlepši dobi spremili k pokopu. Preč. gosp. nadžupnik hrenoviški Alojzij Puc je v jedrnatem govoru na grobu pokazal, da ne vé nihče ne dneva ne ure. „Tu ob grobu“ — tako nekako je govoril govornik — „vidimo jasno zapisano: Bog je, Bog je, pred katerim bomo vsi odgovor dajali. Vsakdo, bodisi reven ali bogat, preprost in imeniten, kmet ali gospod, učen ali neučen, naj misli za časa, kako se bo pred Bogom zagovarjal, kako bo račun dal od svojega hiševanja. Pokojnik se velikokrat ni sramoval svoje vere pokazati; gotovo mu bo to obilno poplačano, in morda je ravno s tem pridobil pri Bogu milost, da je na zadnjo uro lepo prejel sv. zakramente, sebi in svojim domačim v veliko tolažbo! Bodimo pa pripravljeni. Poslušajte, kaj Vam ranjki kliče iz groba. To Vam kliče: Pogledite mene! Veliko se Vas je zbralo k mojemu pogrebu, pa tacega korenjaka morda nobenega ni med Vami, kakoršen sem jaz bil — pa v treh dneh me je podrla smrt. Prijatelj, kdorkoli si ti, zakličem Tebi: memento mori — tudi Ti morda v kratkem prideš za mano! Veste pa tudi, da da ima vsakdo svoje napake in da nič nečistega ne more v nebesa. Tudi ranjki brez napak ni bil. Zato Vas povabim vse, sorodnike, prijatelje in znance, Vas kmete in gospode, priporočimo pokojnika v goreči molitvi božjemu usmiljenju.“ — Osiveli možaki, visoki uradniki so bili ganjeni do solz. Bil je krščansk pogreb.

Tako naš dopisnik poroča nepristranski in stvarno o tem pogrebu. „Narod“ pa piše: „Da se pa pri tej žalostni priliki in na svetem mestu ni pozabilo na nesrečni domači razkol, za to skrbel je v vzorni krščanski ljubezni hrenovski gosp. župnik Puc, ki je v skoro četrt ure trajajočem govoru dokazoval, da Hinko Kavčič ni imel drugih zaslug na svetu, nego to, da je rad v cerkev in k procesijam hodil in da ga Bog le zaradi tega ni pustil neprevidenega umreti. Gledé vsega drugega delovanja pokojnikovega je gosp. župnik le silno plemenito in modro omenil, da bo že Bogu rajtengo dajal o tem, kako je uporabil svoje talente“. Konečno je gosp. župnik pozval k molitvi za dušo pokojnega, če tudi ne vemo, ali bo še kaj pomagalo.“ (!!) — Tako „Sl. Narod“. Vsakdo, ki je čital obseg govora gospoda nadžupnika, vidi, v kakem protislovju, da bi bile zadnje besede z govorom ter da taka protislovja združevati zmožna je samo strast „Narodovega“ poročevalca. To so res izbruhi političnega sovraštva. Sploh pa pričakujemo, da „Narod“ vrne čast preč. gosp. nadžupniku, ker je njegov dopisnik zlobno zavijal besede, katere je gospod nadžupnik govoril na grobu umrlega poslanca Kavčiča.

(Pri občinskih volitvah v St. Vidu nad Ljubljano) dne 12. in 13. t. m. so bili izvoljeni nastopni odborniki: V I. razredu: France Strukelj, posestnik iz Guncelj; Anton Belec, posestnik iz St. Vida; Valentin Corman, posestnik iz St. Vida; Stefan Pečnik, posestnik iz St. Vida; Tilen Kunavar iz Dolnic. V II. razredu: Fran Koman, posestnik iz Vižmarjev; Jakob Bitenec, posestnik v Podgori; Matevž Setina iz Kamnegorice; Valentin Robida v St. Vidu; Lavr. Tršan, posestnik v Stanicah. V III. razredu: Grga Malovrh, župnik; Andrej Goljar, mizar v Podgori; Matevž Rozman, posestnik v St. Vidu; G. Bizjan, posestnik Podutikom; Tomaž Arhar, posestnik iz Vižmarjev. Štiri podobčinski možje: Fr. Ježek, posestnik v Poljanah; Janex Sever, posestnik v Vižmarjih; Anton Merhar, posestnik v Dvoru; Fran Suštaršič, posestnik v Dolnicah.

(Sreča in — nesreča.) Iz Starega Trga pri Ložu, 14. junija: V ponedeljek je v vasi Igavas treščilo v hišo, v kateri je bilo veliko ljudi, in so se k večernicam, misijonski pridigi napravljali, pa nobeden ni bil poškodovan ali omamljen; dasiravno je bila hiša polna dima, se ni vnelo, in škoda je le majhna. Dne 13. t. m. pa je v vasi Vrh-jezero otrok padel v kotel za žehto v vrele vodo in se je tako opek, da je v štirih urah umrl po velikih mukah.

(Ogenj.) Z Vrhnike, 14. t. m.: Danes popoldne nastal je ogenj v vasi Stara Vrhnika. Pogorela so poslopja štirih posestnikov. Kar se je dalo odnesti in odpeljati, rešili so. Vrhnško gasilno društvo je bilo takoj na licu mesta in ustavilo

ogenj. Malo kasneje prišlo je tudi verdsko gasilno društvo in omejilo ogenj na drugi strani. Zažgali so otroci. Posestniki so bili zavarovani.

(Slavje na čast Leona XIII. v Korminu) se je vršilo 11. t. m. jako slovesno. Prišlo je mnogo ljudstva, kateremu so govorili pri maši prečast. g. dekan Trávison, na slovesnem shodu pa prečast. g. prošt Jordan, Zanetti in pa dr. Al. Faidutti. Govori so bili poučni in brez politične barve. Upati je pa vendar, da kar se ni moglo zgoditi pri slavlju, se je domenilo v zasebnih pogovorih: preosnova katoliškega življenja na Goriškem tudi med Italijani. Navzoči so bili tudi nekateri Slovenci iz Gorice in Brd. Vivat sequens!

(Iz Celja) se nam poroča z dne 12. t. m.: Danes se je vršila seja celjskega okrajnega zastopstva. Po odobrenem poročilu zahtevala je nemška manjšina pri volitvi v okrajni šolski svet, naj jim Slovenci prepusté od petih glasov dva mandata. Zoper to zahtevo oglasili so se g. M. Vošnjak, beležnik Baš in č. g. opat Ogradi. Nemei so na to ostavili dvorano, in ker od slovenskih zastopnikov niso bili trije prisotni, bilo je zborovanje nesklepčno.

(Novi frančiškanski samostan v Mariboru) bo skoro dograjen. Poslopje je dvonastropno in v romanskem slogu. Ponosen sme biti na to zgradbo samostanski predstojnik čast. g. o. Kalist Herié. V pritličju novega samostana je začasna cerkev; v nji je vtorek služil prvo sv. mašo prevz. škof. g. dr. Napotnik. V stari cerkvi, koje ni porušil v dveh sto letih „časa zob“, bo dne 2. julija poslednjikrat služba božja, potem jo pa začno podirati, da naredi prostor novemu krasnejšemu hramu.

(V Šmariji pod Ljubljano) treščilo je dne 13. junija popoldne v ondotno podružnično cerkev Sv. Mohorja i Fortunata na Selih. Cerkvénika, ki je hudi uri zvonil, je ubilo; zvonik pa tako razdejal, da ga bo treba podreti. Zvonova sta k sreči nepoškodovana. Ponesrečenec, ki je zapustil ženo in 4 otroke, živil je svojo družino največ z rokodelstvom.

(Radenske toplice.) V radenskih toplicah na Štajerskem je letos mnogo novostij. Napravil se je lep drevored od okrajne ceste do zdravilišča; zgradila se je lepa poštna hiša. Prejšnja vrečna hiša se je pomaknila na novo zgrajeno napolnilnico in nad vrelec pride lep pivski paviljon. Kopališče se je na novo in jako lepo vredilo. Zdravljenje se je razširilo z uvedenjem masaže in hidropatičnega zdravljenja. Ta kraj se gotovo jako povzdigne zaradi svojih toplic, ki posebno pomagajo za mehurne in želodčne bolezni in za protin.

(Novice iz Prage) dne 11. junija: Za matično slavnost dne 17. t. m. na nekdanjem razstavišču se vršijo živahne priprave. Slavnostni odbor se nadeja ob sklepu, 19. t. m., da bode jeden milijon udeležencev. — Tukajšnji Nemci so se hoteli razveseliti pri predstavi nemškega pevskega društva na vrtu poletnega nemškega gledališča. Ko je pri nastopu prvega pevca začelo deževati, so zahtevali med groznim vriščem vstopnino nazaj, tudi potem, ko se je predstava nadaljevala v Grandhotelu. Restavrater na vrtu je prišel ob kakih 500 gl. pri tej priložnosti, ker so mu „pozabili“ razvneti prijatelji petja plačati. — V Libni pri Pragi je nastal velik požar v tovarni g. Hitze za smolo in mazila; škoda znaša nad 60.000 gld. — Osrednja šolska matica je prejela 300 gl., volilo dr. Hugona Kasparja, rodom Pražana, ki je umrl začetkom tega meseca v Celovcu. — Za narodopisno razstavo je nabral znani Ludovik Kuba, dasi ravno je le del Šumave prepotoval, 502 napeva, ki se še v nobeni zbirki ne nahajajo, in 600 tekstov. Opomniti moram, da je sklenil izvrševalni odbor, razstavo preložiti na l. 1895, ker ni bila v deželnem zboru rešena peticija za podporo. — Poslanec dr. Masaryk bode vendar svoj mandat odložil. G. poslanec je le izvanredni profesor, in težko bi postal rednim, ako bi se tudi za naprej pečal s tako politiko, kakor jo je dosedaj delal. — Češka stranka je propadla pri volitvah v „úrazovou pojištovnu“ (zavarovalnico proti nezgodam). „Nár. Listy“ vzgajajo kmete, rokodelce in delavce za politiko, med tem, ko se iste vrste prebivalci nemške narodnosti na tistem organizujejo. Kdor povzdigne proti temu svarilni glas, ne najde milosti pri našem najradikalnejšem glasilu, obsipljejo ga z raznimi naslovi in priimki. — „Bič“, socijalni list, katerih se po Češkem, memogredoč rečeno, nahaja kakor gob, je nehal izhajati; vzrok je slabo denarno stanje. Ne škodovalo bi, ako bi še nekateri enaki lističi

storili isto tako. Katoliški socijalizem širijo „Dolnice Noviny“ s „Dolnikom“, ki izhaja v Brnu. Da se rogovljenju socijalistov vsaj nekaj meja postavi, se ustanovljajo vedno katoliško-socijalna društva. Največ jih ima kraljevogradska škofija — 20, in dve društvi se bodeta v kratkem ustanovili.

Demonstracija hrvaških svenčiliščnikov na Dunaju. Govor znanega madjarona, delegata Crnkovića, v ogerske delegacije odseku, o katerem smo tudi mi o svojem času poročali, je vzbudil občno nevoljo vseh zavedenih Hrvatov. Tudi hrvaško dijaštvo je bilo zaradi tega nevoljno in so 12. t. m. na nekem komersu obsojali Crnkovićevo zatajevanje hrvatskega prava. Da mu pokažejo nevoljo, šli so predvečera dopoldne pred njegovo stanovanje. Dva sta šla v njegovo stanovanje, drugi so pa pred hišo čakali. Ko se dijak povrneta in naznanita, da ga nista dobila, so dijaki nekaj krat zaklicali: Pereat Crnković in šli so pred hišo, kjer zboruje ogerska delegacija. Tukaj so vratarja tudi povprašali po omenjenem delegatu; ko ga ni bilo, so zopet nekajkrat zaupili: „Pereat Crnković! Pereat delegacija ogerska!“ Sedaj so pa zopet šli pred njegovo stanovanje. Ta čas je bil delegat že prišel domu in zopet odšel zapustivši karto, na kateri se dijakom zahvaljuje za odlikovanje, katero so mu priredili, ko ga ni bilo doma. Dijaki so zopet ne dobivši ga doma se razšli. Govori se, da se Crnković zaradi te neljube mu demonstracije hoče pritožiti pri vsenčiliščnem rektorju.

Telegrami.

Dunaj, 15. junija. V avstrijski delegaciji je izrekel Salvadori željo, da naj se pri sklicanju k vojaškim vajam ozira na kmetsko prebivalstvo. Pacak naglašja, da se vekšajo stroški za vojsko, od kar se je sklenila nemško-avstrijska zveza in navaja slučaje, ko se je z vojski grdo ravnalo, pričakujoč, da se krivci ostro kaznujejo. Zahteva ustno in javno vojaško sodstvo z zagovorništvom. On pravi, da se strinja s pojasnili vojnega ministra o dijaški aferi, ali želel bi bil, da bi se bilo takoj kaj storilo proti posamičnim kornim poveljnikom. Pritožuje se, da se prezira češki jezik in češka narodnost v c. in kr. avstrijski vojski. Pfeifer se sklicuje na patrijotično mišljenje Slovanov, posebno Slovencev. Obžaluje, da se je odpravil slovenski službeni jezik pri 7. pešpolku. Pozivlje vojnega ministra, da odredi točna poizvedovanja o maternem jeziku moštva in zopet vpelje slov. jezik, če je čez 20 % Slovencev. Govornik omenja, da občina ljubljanska želi, da se vojaška bolnica prestavi iz mesta, in je celo v ta namen pripravljena za znatne denarne žrtve. On upa, da se ta stvar ugodno reši.

Dunaj, 15. junija. Avstrijska delegacija je vsprejela od proračuna vnanjih stvari specialno dispozicijski zaklad z vsemi proti glasom Mladočehov. Pri naslovu „Konzuli“ je delegat Stalitz, priznajoč prizadevanja vlade, opozarjal, kako propada avstrijska trgovska mornarica. Zahteval je, da se preosnujejo konzulati, pristaniške pristojbine in mornarski red. Königswarter je tudi izrekel želje zastran konzulatov. On želi, da se pomnože in sedanji honorarni konzulati premené v stalne. Kalnoky odgovarja. Pri razpravi o vojnem budgetu govori proti Salva-

dori, Pacak in Adamek, za pa Rogl in Pfeifer.

Gradeo, 14. junija. Včeraj zvečer se je knezoškof Zwerger povrnil v Gradeo. Zbolel je zopet za črevesnim katarom. Danes zjutraj se mu je nekoliko zboljšalo. Poklicali so profesorja Remboldta.

Sofija, 14. junija. Princ Ferdinand je sofijskemu županu, dosedanemu zborničnemu predsedniku Petkovu, podelil veliki častniški križ Aleksandrovega reda v brilantih.

Pariz, 15. junija. V Morbihonu dva nova slučaja kolere, v Cetto-u so pa štirje včeraj za kolero umrli.

Thonon, 14. junija. Vlak, ki je vozil iz Bellegarde v Thonon, je pri Prerrigner-u skočil s tira. Več oseb je mrtvih. Podrobnosti še niso znane.

London, 14. junija. „Times“ pišejo, da ruski carjevič najbrž pride k poroki vojvode Yorškega, in opominjo, da bode prijazno vsprejet pri prvem prihodu v London.

London, 15. junija. Po poročilih angleških konzulov je zadnje tedne v orijentu 500 oseb zbolelo za kolero, 150 pa umrlo.

Tuji.

12. junija.

Pri **Maliču**: Lecher, Quapil, Lemberger, trgovci, z Dunaja. — Rohrer, Anton, tajnik; Clarman, inženir, iz Gradea. — Rozman iz Ribnice. — Forte, zidarski mojster, iz Vidna. — Foločnik iz Sovjaka. — Stalzer, trgovec, iz Kočevja. — Zarges, trgovec, iz Berolina.

Pri **Stonu**: Bartusch, izdelovatelj klavirjev; Errath, poslovođa; Treuer, ravnatelj, z Dunaja. — Comas, Sciaka in Salloker iz Trsta. — Mahlke, tovarniški ravnatelj, iz Mödlinga. — Kleofaskiedel, tovarnar, iz Freiwaldau-a. — Spitz, trgovec, iz Pečuha. — Hönich, potovalec, iz Budimpešte. — Herold, trgovec, iz Würzburga. — Šusteršič, trgovec, iz Železnikov. — Füssböck, stotnik-računovođa; Waagner, iz Gradea.

Pri **avstrijskem caru**: Knafl iz Starega dvora. — Mahnič, potovalec, z Reke. — Santsin, magazinir, iz Vidna.

13. junija.

Pri **Maliču**: Hugo baron Codelli, c. kr. komornik, in Minci, trgovec, iz Trsta. — Herz, trgovec, iz Nemčije. — Demischer, trgovec, iz Železnikov. — Stegmüller, potovalec, iz Solnograda. — Ilek, trgovec, iz Linca. — Kapezky, Riedl, inženirja; Deutsch, Blau, Freund, Töfel, trgovci; Hartman, Weiss, Nemazek, Kofler, potovalci, z Dunaja. — Soratsch iz Gornjega Grada. — Kriminger iz Brna. — Born iz Podraga. — Pavec iz Trbovelj. — Adamec in Kreček iz Karline. — Pire, mornarični komisar, iz Pulja. — Beheim, trgovec, iz Brna.

Pri **Stonu**: Hartman, nadzornik poslopij; Hochsinger, Mannheim, Patzer, Weinell, trgovci in Kurz z Dunaja. — Zupan, duhovnik, iz St. Petra. — Stern iz Zagreba. — Velikonja s soprogo iz Pazna. — Licht iz Jeroslava. — Rupnik iz Radovljice. — Šimec, zasebnik, s soprogo, iz Tržiča. — Aufmuth, trgovec, iz Gradea. — Piello, trgovec, iz Russi-a. — Giacomelli, trgovec, iz Ravene.

Pri **Južnem kolodvoru**: Bernauer, trgovec, in Weiss z Dunaja. — Kolenz, inženir, iz Trsta. — Klökl, trgovec z obledo, iz Gradea.

Pri **bavarskem dvoru**: Samide, posestnik, iz Stare Loga. — Hartman, inženir, z Reke.

Pri **avstrijskem caru**: Plavtarič iz Mokronoga. — Renk iz Kamenice.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja		barometra v mm	toplomera po Celziju		
7. u. jut.	734.2	12.2	sl. svzh.	megla	
8. u. pop.	733.4	23.2	sl. vzh.	del. oblač.	0.00
9. u. zveč.	734.1	17.4	"	oblačno	
Srednja temperatura 17.6°, za 0.8° pod normalom.					

Radein Radna.

Preskušen zdravilni vrelce za bolezni v mehuru in želodu ter protin. Odlično okrepčevalna pijača, ker ima v sebi mnogo ogljenčeve kisline.

Zdravišče Slatina-Radna

pivno in kopalno zdravljenje (železne in slatinske toplice), hidropatično zdravljenje, masaža itd. — Prospekti zastoj in franko. 301 9—1

Ravnateljstvo kopališča Radna (na Štajerskem).

6%no bolgarsko državno hipotekarno posojilo 1892. l. v zlatu.

Zajamčeno s prvo hipoteko na železnicah Ruščuk-Varna, Kaspičan-Sofija-Kistendil in pristanišči Burgas in Varno.

Popolnoma davka in pristojbin prosti za zdaj in za zmeraj.

Povračljivo al pari v polletnih zračbanjih v 33 letih.

Se ne more konvertovati do 1898. leta.

Mejnarodni naložni papir, kotovan na Dunaju, v Berlinu, Amsterdamu in Genfu.

Se obrestuje po sedanjem kurzu s 6.30%.

Menjalna delniška družba „MERCUR“ Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstr. 75 B.

V CHIKAGO!!

k najznamenitejši 258 (10)

Kolumbovi svetovni razstavi

prilporeča vozne listke po najnižji ceni in najugodnejši kombinaciji, in sicer: iz Ljubljane do Chicago in nazaj I. in III. razred po gld. 245.—, I. in II. razred gld. 370.— in višej.

mejnarodna potovalna pisarna

Jos. Paulin v Ljubljani.

Prospekti vsakovrstnih kombinacij so na razpolaganje. Vožnja zagotovi naj se prej ko prej.

Dunajska borza.

Dne 15. junija.

Papirna renta 5%, 16% davka	98 gld. 20 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	98 " 15 "
Zlata renta 4%, davka prosta	117 " 35 "
4% avstrijska kronina renta, 200 kron.	96 " 40 "
Akije avstro-ogerske banke, 600 gld.	992 " — "
Kreditne akcije, 160 gld.	341 " — "
London, 10 funtov strl.	122 " 95 "
Napoleonador (20 fr.)	9 " 79 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 84 "
Nemških mark 100	60 " 25 "

Dne 14. junija.

Ogerska zlata renta 4%	116 gld. 10 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron.	94 " 95 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	148 " — "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	164 " 25 "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	194 " 50 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 " 80 "
Zastavna pisma	100 " — "
Kreditne srečke, 100 gld.	197 " — "
St. Genois srečke, 40 gld.	67 " — "

4% srečke dunajske parobrodne družbe	142 gld. 50 kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	19 " — "
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " 25 "
Salmove srečke, 40 gld.	69 " — "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	71 " — "
Ljubljanske srečke	23 " — "
Akije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	150 " 50 "
Akije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2950 " — "
Akije južne železnice, 200 gld. sr.	105 " 75 "
Papirnih rubeljev 100	130 " 12 1/2 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjše dobitke. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“ Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnili v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kurznih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti.

naloženih glavnic.